

Lassan megöregszünk...

Előregedő társadalmak

Kompetenciaterület:

Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

11. évfolyam

Programcsomag:

Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Magasi András

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	16-17 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Annak megértetése, hogy a jelenlegi tendenciák mellett veszélybe kerülhet a mai fiatalok időskori létbiztonsága, és ennek megelőzéséért mindenkinek tennie kell valamit, munkába állásától fogva.
A modul témái, tartalma	<p>Témák: Kapcsolatok – szolidaritás, együttműködés; felelősség; társadalom – állam, szociális problémák, intézmények, esélyegyenlőtlenség; erkölcs és jog – szabályok, normák, törvények, döntés; globalizáció – világproblémák</p> <p>Tartalom: A lakosság életkori csoportjai. A magyar társadalom életkori összetételének változásai az elmúlt száz év során. Az aktív és inaktív népesség aránya a lakosságon belül. A magyar nyugdíjrendszer. Az idős generáció biztonsága. A társadalombiztosítás bevételei és a feketemunka. Az egyén felelőssége a közösségért és önmagáért.</p>
Megelőző tapasztalat	A társadalmi egyenlőtlenségek vizsgálata
Ajánlott továbbhaladási irány	A szociális ellátó rendszerek tanulmányozása
A kompetenciafejlesztés fókuszai	<p>Önszabályozás: felelősségvállalás, törődés, tekintet másokra</p> <p>A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információk rendszerezése, információfeldolgozás, problémaazonosítás, kritikai gondolkodás</p> <p>Társas kompetenciák: véleményalkotás, vitakészség, szociális érzékenység, szolidaritás</p>
Kapcsolódási pontok	<p>A NAT-hoz: Ember és társadalom</p> <p>Tantárgyakhoz: osztályfőnöki óra; társadalomismeret; társadalomföldrajz</p> <p>Modulokhoz: Az idősek a társadalomban (szka211_20)</p>
Támogató rendszer	<p>Békesi László „Mit várhatunk egy modern államtól – és ez mibe kerül nekünk?” című előadása a Mindentudás Egyetemén (2006. szept. 18.), www.mindentudas.hu/bekesilaszo/20060919bekesi14.html</p> <p>Ferge Zsuzsa „A társadalom, amelyben élünk” című előadása a Mindentudás Egyetemén (2002. dec. 9.), www.mindentudas.hu/ferge/20040808ferge1.html</p>

Módszertani ajánlás

Az anyagot célszerű dupla órában feldolgozni, de ha ez nem lehetséges, akkor az osztályfőnök „önmagával cserélve” az egyik órát egy időben közeli szakórán is tarthatja, hogy ne teljen el egy hét az anyag két részének megtárgyalása közben.

A csoportok megszervezése lehet véletlenszerű, alapulhat az ülésrenden, nincs szükség speciális, képességek, nemek, vagy bármely más szempontú differenciálásra.

Az ábrák, diagramok leolvasása a tanulók egy részének problémát okozhat. A feldolgozás során a tanár a csoportok között járva adhat segítséget az adatokkal nehezebben boldoguló diákoknak.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

- P1 – Kivetíthető képek (külön mappában)
- P2 – Minta – a népesség alakulásának alapsémái
- P3 – Kivetíthető grafikon (Az inaktív rétegek létszámának alakulása Magyarországon)
- P4 – Kivetíthető táblázat (A magyar nyugdíjbiztosítási rendszer)
- P5 – Kivetíthető grafikon (A népesség várható korösszetétele)
- P6 – Kivetíthető táblázat (A társadalombiztosításba befizetendő összegek)

Tanulói segédletek

- D1 – Feketemunka – feketegazdaság. Újságszemelvények. Egy példányban van rájuk szükség.
- D2 – Magyarországi korfák. Grafikonok. A lapot annyi példányban kell lemásolni, ahány csoport dolgozik az osztályban.
- D3 – Aktivitási és életkori adatok. Grafikonok és adatsorok. A lapokat annyi példányban kell lemásolni, ahány csoport dolgozik az osztályban.
- D4 – A népesség és a nyugdíjkiadások. Grafikonok és adatsorok. A lapokat annyi példányban kell lemásolni, ahány csoport dolgozik az osztályban.
- D5 – A népesség és a nyugdíjkiadások. Csoportos feladatlap. A lapot annyi példányban kell lemásolni, ahány csoport dolgozik az osztályban.
- D6 – Néhány egyszerű összefüggés. Fogalomkártyák. Kártyákból minden csoport számára kell másolni egy sorozatot.
- D7 – Számlaadás – számlakérés. Csoportos feladatlap. A lapot annyi példányban kell lemásolni, ahány csoport dolgozik az osztályban.
- D8 – Társadalombiztosítás és öngondoskodás. Csoportos feladatlap. A lapot annyi példányban kell lemásolni, ahány csoport dolgozik az osztályban.